

локалну самоуправу је такође овлашћено да покрене поступак за оцену уставности и законитости статута, прописа или другог општег акта јединице локалне самоуправе уколико постоји сумња у његову уставност или законитост, као и да укаже скупштини јединице локалне самоуправе на њене акте који нису у сагласности са њеним статутом и да (уколико ова не предузме потребне мере у вези с њима) покрене поступак пред Врховним судом Србије и предложи Влади њихово обустављање.

Крајња и најоштрија мера надзора Републике над локалном самоуправом је распуштање скупштине јединице локалне самоуправе у случајевима предвиђеним законом и такву одлуку доноси Влада која истовремено именује (до избора и конституисања нове скупштине општине) и привремени орган јединице локалне самоуправе од пет чланова који у том периоду обавља функције скупштине општине јединице локалне самоуправе.

ђ) Заштита права локалне самоуправе у Републици Србији

Поред своје надлежности и самосталности, наша локална самоуправа ужива и заштиту својих права уређену законом и зајемчену и Европском повељом о локалној самоуправи. Та заштита наше локалне самоуправе подразумева право овлашћеног органа јединице локалне самоуправе да пред надлежним уставним судом покрене поступак за оцену уставности закона или уставности и законитости других прописа, ако сматра да су тим актима повређена уставна права јединице локалне самоуправе. Поред заштите од неуставних и незаконитих општих аката, наша локална самоуправа ужива и заштиту од појединачних аката и радњи државних органа (и органа аутономије) којима се повређују њена Уставом и законом зајемчена права. Ова заштита права локалне самоуправе (од појединачних аката и радњи државних органа) се остварује путем жалбе Уставном суду уколико се појединачним актом или радњом државног органа или органа јединице локалне самоуправе онемогућава вршење надлежности јединице локалне самоуправе.

Нови Закон о локалној самоуправи предвиђа и могућност да се образује заштитник грађана (омбудсман) који ће да штити индивидуална и колективна права и интересе грађана и он је пандан Заштитнику грађана који ту функцију врши на нивоу Републике.

У оквиру ове заштите индивидуалних и колективних права грађана, грађански бранилац у локалној самоуправи врши општу контролу рада